

Eleccions, "unidad nacional"

"El professor Fernando Savater, professional del coneixement del bé i del mal, sap una vegada més, amb implacable certesa, qui són els bons i qui són els dolents: d'un costat, els qui volen un país europeu, civilitzat, però inequívocament afirmat sense xantatges ni trampes històriques; de l'altre, els particularistes tramposos, xantatgistes polítics, que no volen ser ni europeus ni moderns."

Perdre unes eleccions amb estrèpit de catàstrofe, com li acaba de passar al Partido Socialista Obrero Español, no sol produir reflexions filosòfiques, almenys els primers dies. Produïx tristor i cares llargues, dimissions en cadena, editorials ambigus per part de la premsa amiga, i altres símptomes visibles de la síndrome de la perplexitat. Com ens ha pogut passar això a nosaltres?, es pregunten. Com han pogut guanyar els altres, si nosaltres som els bons? És natural, és humà, i a tots ens passa, en un cas equivalent, una cosa semblant. Fins que arriba el filòsof de la casa, i veloçment troba la solució: troba la causa verdadera, la que els polítics no han vist, la que ningú no havia pensat en el moment de la catàstrofe. En aquest cas, només han calgut pocs dies per poder llegir, escrita en la millor pàgina del millor diari, l'explicació filosòfica de la derrota electoral: allò que Aristòtil n'hauria dit la causa primera. Escriu el filòsof, per tant, en l'agudíssima anàlisi de raons: *"Me parece evidente que una de las más decisivas ha sido su incapacidad (la del PSOE) para presentarse ante todos los votantes como un partido tan comprometido en la defensa de la unidad del país como claramente lo está en la de su pluralismo"*. Per si algú té algun dubte sobre el sentit de tals afirmacions rotundes (a l'autor li "pareix evident": no necessita demostració), el filòsof ho explica abans i després a bastament: la "unitat del país" és la unitat de l'estat, la "unitat nacional" i poca broma amb els principis suprems, altrament la bona gent d'esquerra pot desorientar-se fatalment, i es queda a casa despagada o vota la dreta que sí que en sap, de conservar principis.

Han fet mal fet, per tant, tots aquests infeliços mal aconsellats, gent del PSOE i de fora del PSOE, com un Javier Madrazo d'Esquerra Unida a Euskadi, o un Beiras a Galícia (el primer és definit ètnicament com "nulidad irrecuperable", el segon com "bocazas pirotécnicas"), que han tingut fins i tot l'atreuiment de considerar que un ministre exemplar com el senyor Mayor Oreja era un perill per al "pluralisme". Quan l'esquerra se situa en posicions diferents a les del ministre de l'Interior, pot passar qual-sevol cosa: pot passar que "el progresismo do-

tado de sentido común" s'enfade moltíssim, això diu el filòsof, i acabe desertant de les urnes i provocant l'enfosament del PSOE. En aquesta ocasió, doncs, ja s'ha vist clarament –ja en hores, deu pensar– que la defensa de la unitat nacional, de la unitat de l'estat, de la unitat d'Espanya, és un valor no sols suprem, com sempre, sinó supremament rendible: el senyor Aznar ho ha comprès, com era d'esperar (el filòsof afirma que subscriu "de la cruz a la fecha" el discurs d'Aznar sobre el País Basc i Espanya, pronunciat a Bilbao fa poc temps); el senyor Almunia ha fet el que ha pogut en aquest camp, però ha fet massa poc, segons pareix, i el seu partit no ha estat prou espanyol.

Perquè, com sap tothom, la gent d'esquerra i de sentit comú, els veterans de l'antifranquisme, i sobretot els joves, volen "tener un país como los demás europeos, todo lo plural que sea debido, pero inequívocamente afirmado por encima de particularismos históricamente tramposos y políticamente chantajistas". El professor Fernando Savater, catedràtic d'ètica, professional del coneixement del bé i del mal, sap una vegada més, amb implacable certesa, qui són els bons i qui són els dolents: d'un costat, els qui volen un país europeu, civilitzat, però inequívocament afirmat sense xantatges ni trampes històriques; de l'altre, els particularistes tramposos, xantatgistes polítics, que no volen ser ni europeus ni moderns. És claríssim. I vista la claredat de tals conceptes, resulta poc sorprenent el final d'un llarg article de Juan Goytisolo sobre "España y sus Ejidos", on ens recorda una enquesta feta a Madrid pel desembre passat, segons la qual entre els qui són objecte d'"aborrecimiento y rechazo" figuren en primer lloc els gitanos (36,5%), en segon lloc els moros (27,1%) i en tercer lloc els catalans (23,5%). Entre els joves i els adolescents, sembla que diu l'enquesta, el percentatge d'animadversió a tots ells és encara més gran. Deu ser per això que el PP es dedicava a recordar que el PSOE (el PSC-PSOE, però tant se val) tenia pactes més o menys vergonyants amb Esquerra Republicana de Catalunya, o el PSOE i la premsa amiga no paraven d'al·ludir als pactes, nefastos per Espanya, del PP amb Jordi Pujol. "Aborrecimiento y rechazo" vol dir vots: el filòsof no va gens equivocacat.